

REVIDERET GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

25. september 2008

Forslag til Rådets beslutning om bemyndigelse af medlemsstaterne til i Det Europæiske Fællesskabs interesse at ratificere Den Internationale Arbejdsorganisations 2007-konvention om arbejdsforhold i fiskerisektoren (konvention 188) - KOM (2008) 320

Resumé

ILO's konvention nr. 188 om arbejdsforhold i fiskerisektoren blev vedtaget i juni 2007 med dansk støtte. Forslaget til rådsbeslutning indebærer, at medlemsstaterne bemyndiges til at ratificere konvention 188. Bemyndigelsen er nødvendig, fordi bestemmelserne om koordinering af sociale sikringsordninger i konvention 188 er underlagt Fællesskabets kompetence.

Forslaget forpligter ikke Danmark til at ratificere konvention 188, men det følger af forslaget, at medlemsstaterne bør iværksætte ratifikationsprocessen inden den 31. december 2012.

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser, og det har i sig selv ikke lovgivningsmæssige eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Ændringer i forhold til grundnotat oversendt til Folketingets Europa-udvalg den 26. juni 2008 er markeret med fed skrift.

1. Baggrund og indhold

FN's Internationale Arbejdsorganisation (ILO) vedtog i juni 2007 på den 96. internationale arbejdskonference en konvention om arbejdsforhold i fiskerisektoren (konvention 188). Den er endnu ikke trådt i kraft internationalt.

Formålet med konvention 188 er at etablere internationale minimumsstandarder for fiskerisektoren. Konventionen er en revision af fire konventioner på fiskeriområdet vedtaget i perioden 1959 – 1966 om mindstealder, lægeundersøgelser, ansættelsesaftaler, certifikater for officerer og om opholdsrum.

Konventionen omfatter alle fiskeskibe men har dog skærpede regler for fiskeskibe på 24 meter og derover.

Konvention 188 indeholder bestemmelser om

- rederens, skibsførerens og fiskerens ansvar,
- mindstekravene for arbejde om bord i fiskeskibe, herunder mindstealder og lægeundersøgelse,
- betingelserne for tjenesten, herunder om besætning, hviletid, besætningsliste, ansættelsesaftale, hjemsendelse, formidling og forhyring samt betaling af løn,
- opholdsrum og kost,
- sundhedsforhold, sygdomsbehandling og social sikring, herunder også om arbejdsmiljø samt forebyggelse mod ulykker, beskyttelse i forbindelse med arbejdsbetinget sygdom, arbejdsskade og død,
- overholdelse og håndhævelse, herunder om flagstatskontrol, certifikat, syn, skibsinspektører og klager fra fiskere i udenlandske fiskeskibe.

Konventionen indeholder en bestemmelse om "ikke gunstigere behandling" for at sikre, at skibe fra en stat, der ikke har ratificeret konventionen, ikke behandles gunstigere end skibe, som sejler under flag fra en stat, der har ratificeret den. Lignende bestemmelser kendes fra en række af FN's søfartsorganisation IMO's konventioner.

Forslaget til rådsbeslutning har hjemmel i TEF artikel 42, der kræver enstemmighed, og behandles efter proceduren for fælles beslutningstagen i artikel 251.

Forslaget indebærer, at Rådet bemyndiger medlemsstaterne til at ratificere ILO-konvention 188. En sådan bemyndigelse er nødvendig, da dele af konventionen, fx reglerne om hviletid, skriftlige ansættelsesbeviser og sociale sikringsordninger for personer med EU-bopæl, henhører under Fællesskabets kompetence. Det følger endvidere af forslaget, at medlemsstaterne opfordres til – og med beslutningen sættes i stand til (**på vegne af Fællesskabet**) – at tage de nødvendige skridt til ratificering inden januar 2012.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentets udtalelse, jf. TEF artikel 251, foreligger endnu ikke.

3. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet vurderes ikke at være relevant, da forslaget ligger inden for rammerne af Fællesskabets kompetence.

4. Gældende dansk ret

Konvention 188 vedrører en række love, herunder sømandsloven, lov om sikkerhed til søs og sundhedsloven med tilhørende bekendtgørelser.

5. Høring

Forslaget har været sendt i høring blandt søfarts- og fiskerierhvervets arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer.

Fagligt Fælles Forbund (3F) anbefaler, at Danmark støtter forslaget, og opfordrer samtidig til, at Danmark, når godkendelsen foreligger, hurtigst muligt igangsætter arbejdet med henblik på at ratificere konventionen. Forbundet henviser endvidere til, at på trods af at konventionen kun i begrænset omfang vil påvirke forholdene for flertallet af de europæiske fiskere, vil en ikrafttræden af konventionen være medvirkende til at sikre forbedrede forhold for fiskere generelt og på globalt plan. Det er 3F's opfattelse, at konventionens bestemmelser om havnestatskontrol vil kunne være et af flere værdifulde instrumenter i kampen mod ulovligt, ureguleret og urapporteret fiskeri.

De øvrige arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer, herunder Danmarks Fiskeriforening og Fiskernes Forbund, er ikke fremkommet med bemærkninger til forslaget.

6. Andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdning.

7. Foreløbig dansk holdning

Danmark stemte **i lighed med en række andre lande** for vedtagelsen af konvention 188 på arbejdskonferencen i ILO sommeren 2007. Danmark har en positiv holdning til vedtagelsen af rådsbeslutningen.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget til rådsbeslutning indebærer ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser. **Derimod vil en dansk ratifikation af konventionen kræve lovændringer.**

Dansk ratifikation af konvention 188 indebærer årlige udgifter til certifikater, syn mv. vedrørende store danske fiskeskibe på ca. 100.000 kr. De årlige udgifter til havnestatskontrol af fremmede fiskeskibe vil afhænge af, hvor mange klager der indgives til de danske myndigheder over manglende overholdelse af konventionens regler ved fiskeskibenes anløb af danske havne, samt hvor lang tid der går til behandling af en klage. Der vil endeligt være engangsudgifter ved ordningens etablering.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget **skønnes ikke at have væsentlige** samfundsøkonomiske konsekvenser.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ikke i sig selv administrative konsekvenser for erhvervslivet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Europaudvalget fik tilsendt grundnotat om sagen den 26. juni 2008.